

دیروز؛ نقض برجام است/امروز؛ اثر اجرایی ندارد!

در حالی که سنای آمریکا در تازه‌ترین اقدام ضد ایرانی خود با اکثریت مطلق تمدید قانون تحریم‌ها علیه کشورمان را برای یک دوره ۱۰ ساله دیگر تصویب کرده است ظریف در این مورد گفت که این کاری که در سنا انجام شد، در صورتی که به امضای رئیس‌جمهور آمریکا هم برسد، اثر اجرایی ندارد!

در حالی که سنای آمریکا در تازه‌ترین اقدام ضد ایرانی خود با اکثریت مطلق تمدید قانون تحریم‌ها علیه کشورمان را برای یک دوره ۱۰ ساله دیگر تصویب کرده است ظریف در این مورد گفت که این کاری که در سنا انجام شد، در صورتی که به امضای رئیس‌جمهور آمریکا هم برسد، اثر اجرایی ندارد!

محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه کشورمان که برای شرکت در کنفرانس قلب آسیا به هند سفر کرده است، در جمع خبرنگاران در مورد تمدید تحریم‌های ده ساله علیه ایران از سوی سنای آمریکا گفت: «این کاری که در سنا انجام شد، در صورتی که به امضای رئیس‌جمهور آمریکا هم برسد، اثر اجرایی ندارد و از نظر جامعه بین‌المللی، بی‌اعتباری دولت آمریکا را نشان می‌دهد که برخلاف تعهدات خود عمل می‌کند.»

وی افزود: «نیازی نمی‌بینیم که در ۳ کشور چین، هند و ژاپن، خیلی وارد گفت‌وگو در این زمینه شویم زیرا اثری بر کارآفرینان این سه کشور که تمایل به سرمایه‌گذاری در ایران دارند، نخواهد داشت.»

مجلس سنای آمریکا در آخرین ساعات روز پنج شنبه (۱۱ آذر) قانون تحریم‌های ایران را که به ISA موسوم است برای یک دوره ده ساله دیگر تمدید کرد. قانونی که تصویب آن قطعا نقض برجام است اگرچه برخی از حامیان برجام در رسانه‌هایشان همچنان با دیده اغماض به این عهدشکنی‌ها می‌نگرند و آن را نقض برجام نمی‌دانند.

توقف داماتو در برجام

به گزارش رجا، در پیوست دوم برجام یعنی همان پیوستی که به توقف تحریم‌های ایران اشاره دارد، تاکید شده است که برخی از بندهای تحریمی قانون ISA (داماتو) توسط آمریکا متوقف خواهد شد. پاراگراف B پیوست دو برجام، همان قسمتی است که به تحریم‌هایی که توسط آمریکا علیه ایران اعمال می‌شد و پس از برجام باید متوقف شود اشاره شده است.

در برجام (پاراگراف B پیوست دو) آمده است: «ایالات متحده آمریکا متعهد می‌شود طبق ضمیمه شماره ۵ (برنامه اجرا)، اعمال کلیه تحریم‌های مرتبط هسته‌ای به نحو مذکور در بخش‌های ۱-۴ تا ۹-۴ زیر را متوقف کند و اقدام قانونی مقتضی برای لغو یا اصلاح آنها را پیگیری کند.»

همچنین در بند ۴.۲.۱ پیوست دو برجام یک بند مربوط توقف تحریم‌های داماتو که اسم حقوقی آن تحریم‌های ایسا (ISA Sections) وجود دارد. یکی دیگر از بندهای برجام که به قانون داماتو اشاره دارد بند ۴.۳.۱ پیوست دو است. در این بند نیز همانند بند پیشین به قانون داماتو اشاره شده و آن را متوقف کرده است.

امروز؛ اثر اجرایی ندارد!

اما در اظهار نظر خلاصه و قابل تأمل محمدجواد ظریف دو نکته حائز اهمیت است. نخست آنکه وزیر خارجه کشورمان می‌گوید تصویب این قانون حتی اگر به امضای رئیس‌جمهور آمریکا هم برسد اثر اجرایی ندارد! دوم آنکه بر این نکته اذعان دارد که دولت آمریکا بر خلاف تعهداتش عمل کرده است.

اگر بپذیریم که تصویب قانون‌های تحریم ایران اثر اجرایی ندارد قطعا لزوم مذاکرات را زیر سوال برده ایم. چرا برای این گونه قوانین که امروز وزارت خارجه کشورمان آنها را فاقد اثر اجرایی می‌داند به مذاکراتی تن دادیم که نتیجه آن تعطیلی یا به حداقل رساندن فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای کشورمان شد؟!

چگونه ممکن است قانونی که در دو مجلس آمریکا با اکثریت قاطع به تصویب رسیده و با طی مراحل اجرایی خواهد شد اثر اجرایی نداشته باشد؟ اظهارات اخیر در حالی بیان می‌شود که پیش از آغاز مذاکرات با تمام توان تحریم‌ها بزرگ نمایی و هر مشکلی در کشور به آن پیوند زده می‌شد.

دیروز؛ نقض برجام است

وزیر خارجه کشورمان، ۲۳ خرداد ماه سال جاری در صحن علنی مجلس در جواب سوال رئیس‌مجلس پیرامون احتمال تصویب طرح تمدید تحریم‌های موسوم به داماتو گفته بود: «قانون داماتو که دیگر وجود ندارد و قانونی هست به نام ISA که این قانون

در پایان سال 2016 مدتتش تمام می‌شود. یک گروهی از سناتورها و نمایندگان مجلس (آمریکا) به دنبال تمدید آن هستند. ما هم به دولت آمریکا تذکر دادیم که باید برجام رعایت شود و تمدید قانون ISA مغایر با برجام است.»

ظریف در ادامه افزوده بود: «تاکید می‌کنیم که برجام مشخص است، اهداف برجام، چارچوبهای برجام و تعهدات بین‌المللی دولت آمریکا مشخص است و نباید تحریم‌ها مجدداً ایجاد شود.»

تحریم‌های جدید

برای امتیازهای بیشتر

یک روز پس از تصویب تمدید قانون تحریم‌های ایران در مجلس سنای آمریکا «دیوید پردو»، نماینده ایالت «جورجیا» در این مجلس بعد از دیدار با «دونالد ترامپ»، رئیس‌جمهور منتخب آمریکا گفت که ایالات متحده می‌تواند از توان تحریمی‌اش برای وادار کردن ایران به انجام هر کاری استفاده کند.

وی همچنین در جمع خبرنگاران گفته است که آمریکا نیازی به توافق هسته‌ای ایران و گروه 5+1 برای دستیابی به اهدافش در قبال تهران ندارد.

پیش از این بارها رهبر معظم انقلاب به این نکته اشاره کرده بودند که موضوع هسته‌ای بهانه‌ای بیش نیست و هدف آمریکا اصولی است که نظام جمهوری اسلامی بر پایه آن بنا شده است. با این نگاه به راحتی می‌توان به این نکته پی برد که آمریکا روشی را در پیش گرفته که مرحله به مرحله ایران را از حقوق و مواضع خود باز دارد چنانکه «پردو» هم گفته است: «معتقدم ایالات متحده از لحاظ توانایی تحریم به اندازه کافی قوی هست که بتوانیم آنها را به نقطه‌ای برسانیم که می‌خواهیم با آن توافق به آنجا برسیم.»

وی اضافه کرده است: «کاری که ما تلاش می‌کنیم انجام دهیم ترغیب رئیس‌جمهور منتخب به آغاز آن مباحثات است، چون من معتقدم توافق فعلی قابل قبول نیست و نمی‌توان آن را ادامه داد.»

برجام، الگوی آمریکا در منطقه

دقت و تامل در همین سخنان دیوید پردو، نماینده مجلس سنای آمریکا دلیل اظهارات اخیر «جان کری» در ایتالیا را روشن می‌کند. وزیر خارجه آمریکا روز جمعه گفت الگوی به کار گرفته شده برای حصول توافق هسته‌ای ایران و گروه 5+1 برای حل و فصل مسائل دیگر کشورهای خاورمیانه از جمله لیبی، سوریه و یمن قابل اجرا است.

وی که در کنفرانسی در ایتالیا صحبت می‌کرد مدعی شد ایران قبل از حصول توافق هسته‌ای تنها چند ماه با تولید سلاح اتمی فاصله داشته است و در ادامه با متهم کردن ایران به ادامه «رفتارهای ثابت‌زدا» در منطقه - به زعم وی - گفت که کسی وعده حل و فصل تمامی چالش‌ها با ایران را نداده بود.

او که این اظهارات را یک روز بعد از تصویب طرح تمدید 10 ساله «قانون تحریم‌های ایران» در مجلس سنا مطرح کرده است در حالی ایران را به رفتارهای برهم زننده ثابت متهم کرده است که آمریکا در دهه‌های اخیر همواره در پس بحران‌های خاورمیانه بوده و با لشکرکشی و اشغال افغانستان و عراق بسترهای لازم را برای ایجاد گروه‌های تکفیری نظیر داعش و النصره فراهم کرده است. هم اکنون نیز با تجهیز گروه‌های تروریستی به دنبال سرنگون کردن نظام قانونی سوریه و یا نابودی انقلاب مردم یمن هستند.

کار بر روی تحریم‌های تازه

همچنین روزنامه فایننشال تایمز گزارش داد که تیم رئیس‌جمهور منتخب آمریکا در حال بررسی و تدوین تحریم‌های جدید غیرمرتبط با برنامه هسته‌ای علیه ایران است.

به گزارش فارس، یک منبع در کنگره آمریکا که نخواست نامش فاش شود به این روزنامه انگلیسی گفته است که تیم انتقالی دونالد ترامپ در حال بررسی گزینه‌هایی برای اعمال تحریم جدید علیه ایران است؛ تحریم‌هایی که به لحاظ فنی توافق هسته‌ای ایران و 5+1 را نقض نکند.

فایننشال تایمز نوشت؛ اگرچه زمان زیادی باقی مانده تا تیم دونالد ترامپ درباره چگونگی رویکردشان در قبال توافق هسته‌ای تصمیم بگیرند اما یک متخصص قانون تحریم‌ها در حال کار بر روی مسئله ایران است.

یک منبع در کنگره که در ارتباط نزدیک با تیم دونالد ترامپ است گفت: آنها با دقت گزینه‌های خود را بررسی کردند که از جمله آنها تحریم‌های غیرهسته‌ای است.

دونالد ترامپ رئیس‌جمهور منتخب آمریکا در خلال مبارزات انتخاباتی توافق هسته‌ای ایران را بدترین توافق همه دوران خوانده بود و گفته بود که یا آن را پاره می‌کند یا اینکه دوباره بر سر بندهایی از آن مذاکره خواهد کرد.

براساس این گزارش، جمهوریخواهان کنگره هم در حال بررسی طرح‌هایی برای تحریم علیه ایران هستند. لیندسی گراهام سناتور ایالت کارولینای جنوبی گفته است که به دنبال طرحی برای اعمال تحریم علیه بخش‌های اقتصادی ایران در ارتباط با برنامه موشکی این کشور است. کوین مک کارتی رهبر اکثریت مجلس نمایندگان آمریکا نیز سه طرح را در زمینه تحریم‌های جدید علیه ایران در دست بررسی دارد.

شدیدترین روش مقابله!

پیش از این درباره بدعهدی و غیرقابل اعتماد بودن آمریکا، بارها و بارها به دولت و تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای تذکر داده شده بود. اما برخلاف انتظار، آنها پس از امضا برجام، به‌طور یکطرفه مهم‌ترین تعهدات غیرقابل بازگشت کشورمان را اجرا کردند!

نتیجه این خطای بزرگ و غیرقابل توجیه آن شد که راکتور ما با سیمان پر شد، آبشارهای سانتریفیوژ بادست خودمان برچیده

شد، چندین تن آب سنگین و اورانیوم غنی شده به خارج از کشور منتقل شد، امکان بازدید نمایندگان آژانس- جاسوس‌های پوشش دار- از مهم‌ترین مراکز هسته‌ای و حتی نظامی ما فراهم شد.

رئیس جمهور کشورمان دیروز در دیدار «لاورنتیف» نماینده ویژه رئیس جمهوری روسیه در امور خاورمیانه، توافق هسته‌ای را محصول کار هفت کشور و در راستای صلح و امنیت جهانی ذکر کرد و اظهارداشت: «همه باید برای حراست از دستاوردهای این توافق تلاش کنند و نباید اجازه داد که کشوری طبق امیال خود اقدامی برای تضعیف توافق انجام دهد.»

روحانی تصریح کرد: «ایران همواره به تعهدات بین‌المللی خود پایبند بوده و خواهد بود، و برای پایداری برجام سایر اعضای گروه 1+5 نیز باید بطور کامل به تعهدات خود عمل کنند.»

هر چند حسن روحانی به میل آمریکا برای تضعیف توافق هسته‌ای اشاره کرده است اما راه مقابله با این عهدشکنی از نگاه معاون سیاسی دفتر رئیس‌جمهوری قابل تامل است. «حمید ابوطالبی» در صفحه توئیترش بهترین روش مقابله با نقض برجام را برخورد هماهنگ همه کشورهای حاضر در مذاکرات هسته‌ای خواند و نوشت: «اگر برجام تعهدی چندجانبه است، نقض آن توسط یکی از اعضا (آمریکا) را نمی‌توان یک‌جانبه با نقض پاسخ گفت بلکه هر نقضی، اقدام علیه تمامی متعهدین خواهد بود. مشروع‌ترین و شدیدترین روش مقابله با هر نقض برجام، برخورد هماهنگ، پاسخ شدید و یکپارچه تمامی متعهدین و اقدام براساس اجماع و انزوای ناقضان است.»

چگونه می‌توان برای مقابله با اقدامات مستکبرانه آمریکا چشم امید به هماهنگ شدن کشورهای مثل انگلستان، آلمان یا فرانسه داشت؟ سوابق این کشورها در دشمنی با ملت ایران امری پوشیده نیست. آنچه از مکر و حيله انگلستان در قرون اخیر بر ملت ایران رفته است حکایتی تلخ و طولانی است یا اقدامات آلمان در تجهیز صدام به بمب‌های شیمیایی و اظهارات اخیر مقام‌های این کشور درباره ایران و همچنین فرانسه در همین مذاکرات نقش پلیس بد را به عهده گرفته بود. پادشاه قاجاری برای باز پس‌گیری منطقه قفقاز به هماهنگی و همراهی فرانسه چشم امید دوخت و هدایایی برای آنها فرستاد اما دریغ از یک گام همراهی و یک لحظه هماهنگی.